

مدیر عامل سازمان موقوفات ملک آستان قدس رضوی از روند حفظ و صیانت از موقوفات مرحوم حسین آقا ملک می‌گوید

مُلک جاودانه مَلِک

محمدحسین ظریف‌منش - عکس رضوی

ویژه‌فرهنگ و معارف رضوی

| سال دوم | ویژه‌نامه ۳۹۳ |

سید عبدالله انوار / نسخه‌شناس

نسخه‌های خطی

کتابخانه ملک در دنیا

بی‌نظیر است

۲

آسیه ضیایی، نوه حاج حسین ملک روایت می‌کند

ناگفته‌هایی از اندرونی زندگی

مَلِک الواقفین

۴

امروز عصر در کتابخانه و موزه ملی ملک

آیین پنجاهمین سالروز

درگذشت حاج حسین آقا ملک

برگزار می‌شود

۲

پایگاه فرهنگ‌پژوهان

در قلب پایتخت

۲

خبر

آغاز نام‌نویسی بیست و ششمین

دوره آموزشی مهدالرضا ﷺ

نام‌نویسی بیست و ششمین دوره آموزشی مهدالرضا(ع) شامل روخوانی قرآن کریم به روش قصه و بازی از سوی مرکز قرآن کریم آستان قدس رضوی آغاز شد. به گزارش آستان‌نیوز، ۲۴سال از آغاز نخستین کلاس‌های آموزشی مهدالرضا(ع) می‌گذرد؛ طرحی که در ابتدا با حضور استاد احمدرضا محسنی، مبدع این طرح با دو کلاس آزمایشی برگزار شد و پس از احراز ثمربخشی و موفقیت با تشکیل دوره تربیت مربی در شهر مشهد و ۹ استان از استان‌های موقوفه‌دار توسعه یافت و هم‌اکنون در ۳۱ استان کشور در حال اجراست. سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ ویژه کودکان پنج سال تمام (متولدان نیمه دوم سال ۱۳۹۵ و نیمه اول سال ۱۳۹۶) بوده و والدین گرامی تا ۲۱ مرداد فرصت دارند به صورت اینترنتی در سامانه ثبت‌نام کنند. علاقه‌مندان برای کسب اطلاع بیشتر در خصوص نحوه شرکت در بیست و ششمین دوره آموزشی روخوانی قرآن کریم و مشاهده فهرست مراکز می‌توانند به سامانه markazquran.razavi.ir مراجعه کنند. این دوره آموزشی به دو صورت حضوری و مجازی از مهر سال جاری آغاز به کار می‌کند و تا خرداد ماه سال ۱۴۰۲ ادامه دارد. در این دوره ضمن آموزش روخوانی قرآن کریم به روش قصه و بازی، بعضی از سوره‌های کوتاه، آشنایی با ائمه معصومین(ع)، آیات و روایت‌های کاربردی، آشنایی با مناسبت‌های ملی و مذهبی و مفاهیم پیش‌دبستانی به فراگیران آموزش داده می‌شود.

نیمکت زنده‌گی

تاابد

دست‌گیر است

محمدحسین نیکبخت |

بزرگی مصیبت واقعه جانگداز عاشورا، چنان تاریخ را تحت تأثیر قرار داده که نمی‌توان هیچ رویدادی را با آن مقایسه کرد. همین مسئله موجب شد در تاریخ‌نگاری، فجیع‌ترین جنایت یزید به چشم مورخان بیاید و چندان به بقیه جرایم و فجایعی که او طی کمتر از چهار سال حکومتش به بار آورد، توجهی نکنند. او در سال ۶۰ق به تخت نشست، سال ۶۱ق با دستور وی، امام حسین(ع) و یارانش را در کربلا به شهادت رساندند، سال ۶۳ق لشکریان اموی به مدینه هجوم برده و واقعه مصیبت‌بار «حرّه واقم» را رقم زدند و سال ۶۴ق سپاهیان یزید خود را به مکه رساندند و با متجنیق، کعبه را به آتش کشیدند و در همین سال، یزید مُرد و مسلمانان از شر او راحت شدند. واقعه هجوم یزیدیان به مکه به همت داود میرباقری در سریال «مختارنامه» به تصویر کشیده شد؛ اما احتمالاً خیلی از شما، اطلاعی از واقعه جنایت‌بار «حرّه واقم» که امروز سالروز وقوع آن در ۲۷ ذی‌الحجه سال ۶۳ق است، ندارید.

■ آغاز و دلایل یک قیام

«حرّه واقم» مکانی سنگلاخی در شرق شهر مدینه است که در قدیم، عبور سپاه از آن به سادگی ممکن نبود؛ «حرّه» در لغت به معنای سنگستان سپاه است. حدود دو سال پس از شهادت امام حسین(ع)، حاکم اموی مدینه به خیال خودش، برای آنکه نگاه مردم این شهر را که عموماً از خاندان‌های انصار بودند، نسبت به یزید تغییر بدهد، جمعی از آن‌ها را به دمشق فرستاد تا در دربار اموی مورد پذیرایی و تطمیع قرار بگیرند. شاخص‌ترین فرد بین آن‌ها، عبدالله بن حنظله بود؛ وی فرزند همان حنظله معروفی است که در جنگ أُحُد به شهادت رسید و طبق روایت پیامبر اکرم(ص) به «غسیل‌الملائکه» مشهور شد. افراد این جمع عموماً قاریان قرآن و اهل عبادت و دیانت بودند. با این حال وقتی به دمشق رسیدند، یزید با حماقت تمام و به گمان اینکه همه مانند خودش هستند، برای آن‌ها بسات لِهو و لعب گسترد و فساد را از حد گذراند! این رفتار ابلهانه سبب شد وقتی افراد مذکور به مدینه بازگشتند، در میان مردم بر فسق و فجور یزید شهادت دهند و او را از خلافت عزل کنند. بازتاب این اقدام و هیجان

مردم از اخبار دمشق، شکل گرفتن قیام بزرگی در مدینه بود که از سوی عبدالله بن زبیر با هدف تسلط بر این شهر مورد حمایت قرار گرفت. ابن اعثم کوفی در کتاب مشهور «الفتوح» آورده است عبدالله بن حنظله با عبدالله بن زبیر ارتباط داشت و از سوی او به عنوان حاکم مدینه برگزیده شد. زبیریان کوشیدند بازماندگان اهل بیت و امام سجاد(ع) را هم با خود همراه کنند اما آن حضرت حاضر به همکاری با زبیریان که در قدرت‌طلبی و دنیا دوستی کم از بنی‌امیه نداشتند، نشد و از قیام کناره گرفت. از آن طرف، یزید که به شدت از اقدام مردم مدینه شاکی شده بود، عبدالله بن زیاد را مأمور سرکوب آن‌ها کرد؛ اما عبیدالله حاضر به قبول این مأموریت نشد و به بهانه‌های مختلف از انجام آن خودداری کرد. دلیل این کار را اقدام یزید پس از سخنرانی

رنگ: از حسین روح‌الایوبی

افشاگرانه امام سجاد(ع) در مسجد جامع دمشق می‌دانند؛ پسر معاویه که نمی‌توانست پاسخ درستی درباره جنایت بزرگش در حق خاندان پیامبر خدا(ص) به مردم بدهد، همه چیز را به گردن عبیدالله بن زیاد انداخته بود و حالا او نمی‌خواست دوباره آلت دست آدمی دمنمی مزاج باشد که همه کاسه و کوزه‌ها را بر سر دیگران می‌شکند و خرابکاری‌هایش را به گردن بقیه می‌اندازد. بگذریم؛ پس از عدم قبول مأموریت از سوی عبیدالله، شخصی به نام مُسلم بن عقبه از سرداران بسیار سنگدل و جانی امویان، مأمور سرکوب قیام مدینه شد. او با سپاهی ۲۷ هزار نفره، خودش را به مدینه رساند. شرکت‌کنندگان در قیام کوشیدند از تاکتیک قدیمی کندن خندق که در زمان پیامبر خدا(ص) و در جنگ احزاب توسط سلمان فارسی

می‌دهد. خوب و عالی و بد سوا نمی‌کند از هم. چون کریم است دستش روی سر تمام پنهانده‌هاست. وقتی کاسه تحملت خالی شود می‌آید. آن وقت که نمی‌دانی راه از چاه کدام است، آن وقت که هیچ کس صدايت را نمی‌شنود، آن وقت که کز می‌کنی و متعجبی که گره امورت چرا از کوری درنمی‌آید، آن وقت که رمق و امیدواری نداری برگردی از اول شروع کنی، همان وقت که چشم‌ت به در است. واقعیتش اینکه باباجان؛ عاشق این خانواده باش که خدا انتخبشان کرده.

امام رضا(ع) باش. مهربانی آقا اندازه ندارد. در زیارت غور کن. ببین چطور لیخند می‌دهد و دل قرص می‌بخشد. ببین چطور می‌شوی آدم دیگری. چطور پایت که می‌رسد به خاکشان فکر می‌کنی رسیده‌ای به عالمی که زمین نیست. نورش فرق می‌کند. حالش خوب است. ببین چطور کلمات دیگری توی سرت نقش می‌بندد. دل‌وپس آن ور در نیستی. غم جهان پوچ می‌شود. می‌خندی به روزمره زودگذر. آره تصدقت بروم حرم را ببین. بین امام رضا(ع) چطور پدران‌ه محبت

منبرمجازی

بگذار دلبرت خدا باشد

حجت‌الاسلام عالی | چه کنیم که اگر حال خوشی از نماز و عبادت برای ما ایجاد می‌شود، این حال خوش استمرار پیدا کند؟ این پرسش برای خیلی از متدینین مطرح است... نماز و بسیاری از عبادات به گونه‌ای بازتاب اعمال ما هستند. این‌ها مزدی هستند که از اعمال خوبمان می‌گیریم یا کیفیری هستند که از اعمال بدمان به دستان خواهد آمد... اگر کسی قبل از نماز خوبی داشته باشد، نماز خوبی هم دارد. ما هر قدر به نماز و اعمال عبادی اهمیت بدهیم، نماز و عبادات هم به ما اهمیت می‌دهد و آثار خودش را در زندگی ما جاری می‌کند. نماز حقیقتاً یک مهره کلیدی و ویژه در دین است. یک سفره عظیم و پُربرکتی است که خدا در دین تعبیه کرده است... حالا پنج وقتش که واجب است ولی وقت‌های دیگری هم در اختیار ماست که می‌توانیم انجام بدهیم. بزرگان دین می‌گویند نماز انسان را به عالی‌ترین مقام معنوی می‌رساند... این نکته خیلی قابل تأمل است که ما پیش از نماز اگر حال دلمان را خوب کنیم و دلبرمان را خدا قرار بدهیم، در نماز هم دلبرمان خداست و از او جدا نمی‌شویم. پیامبر اکرم(ص) فرمودند: هر کس با محبوب و دلبرش همراه است... ما گاهی پیش از نماز صدها دلبر برای خودمان درست کرده‌ایم، خب طبیعی است که در نماز هر چقدر زور می‌زنیم دلمان پیش دلبرش می‌رود. این نماز ثمره‌اش رفع تکلیف می‌شود... رشد و برکات را نمازی خواهد داشت که وارد جان انسان بشود. امام سجاد(ع) در فراری از دعای ابوحزمه تحلیلی دارد که چرا انسان بعضی مواقع دچار بی‌حالی می‌شود و عواملی را برای آن ذکر می‌کند. ایشان این تعبیر را دارند: خدایا من پیش خودم هر وقت می‌گویم برای مناجات آماده هستم و یک نماز آنچنانی بخوانم، یک دفعه یک بی‌حالی بر من عارض می‌شود که آن حال مناجات و دعا را از من می‌گیرد و بی‌حال می‌شوم. بعد حضرت عوامل آن را ذکر می‌کند. خدایا شاید دیدی که من حق تو را سبک می‌شمارم و از این جهت من را دور کردی. شاید دیدی وقتی من نوبت به کارهای دیگر می‌رسد اهمیت می‌دهم ولی وقتی نوبت به کار تو می‌رسد انگیزه ندارم... بعضی‌ها هستند که ۶روز هفته را صبح زود و در تاریکی از خواب بلند می‌شوند تا به اداره برسند ولی روز جمعه که می‌شود، نمازشان قضا می‌شود... .